

noget Forsvar. Jeg har selv næret denne Tanke, men jeg har ikke kunnet blive staaende derved, den har ikke tilfredsstillet mig, og Forklaringen har heller ikke kunnet berolige mig. Det forekommer mig, at naar Anklageren kan føre disse Undersøgelser ligesaa vidt, som det skal være, er der aldeles ingen Grænse sat i Lovens for, hvor vidt disse Undersøgelser kunne føre. Anklagerens og Forhørsdommerens naturlige Stilling er dog den at arbejde hen til at faae oplyst, om en Forbrydelse er begaaet, og af hvem den er begaaet, at faae Mistanken rettet mod en bestemt Person, altsaa at arbejde paa at reise en Anklage, som jo er det Moment, hvorpaa den øvrige Retsførsølgning skal gaae frem. Er nu dette Tilfældet, at man stiller den Sigtede ligeoverfor Anklageren og Dommeren, som have den Opgave netop at arbejde paa at overbevise sig om, at det er ham og ingen Anden, af hvem Forbrydelsen er begaaet, da kan jeg rigtignok ikke see, at den Sigtede er stillet paa en ligelig Maade. Jeg kan ikke see, at den Sigtede staaer ligeoverfor sin Modpart med den samme Ret; Staten beholder sig den langt større Ret, idet den stiller to Retslærde, eller dog i alt Fald en retslærd Dommer tilligemed den offentlige Anklager ligeoverfor den Sigtede; man nægter ham endogsaa at benytte Forsvar, og dette er i Grunden det Bæstfælle, at han ikke maa benytte Forsvar; vilde man endda tillade det, saa var Ulykken ikke saa stor. Jeg sporer i det Hele taget her som i flere andre Punkter en vis Uengstlighed for at bryde med det gamle System. Vil man nemlig beholde Paragrapherne 144 og 176 saaledes, som de ere, synes jeg, at det vidner om en vis Uengstlighed ved at bryde med Inquisitionssystemet; man tør ikke bryde med de gamle Forhold, og man tør ikke reent bryde med den Tanke, at den Sigtede ikke maa staae ligeberettiget overfor Staten. Naar man ikke vil bryde med denne Tanke, kan jeg heller ikke see, at man har brudt med det gamle System; der vil da udvikle sig en Praxis, som fører til den gamle Inquisition. Vil man gaae ind paa en Forandring, saa maa man lade den blive fuldstændig, kaste hele det gamle System overbord og faae noget Nyt, som maaskee er vigtigere; men at fere tage en

Forandring for i Grunden at beholde det samme System, kan jeg slet ikke forstaae, saa kunne vi ligesaa godt beholde det i den Form, det nu har; om dette vide vi da, hvad det er, og hvad det koster. Derfor forekommer det mig, at naar man ikke vil gaae ind paa at omændre disse Bestemmelser, kan man ligesaa godt blive staaende ved den nuværende Tilstand, ligesaagodt blive ved den fuldstændige Inquisition.

Der er for Øvrigt, med Hensyn til det Bestemmelige i at fremme denne Lov, fremsført fra forskjellige Sider, at Offentlighed og Mundtlighed først burde gjenneføres i den civile Proces, og det er af det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgtreds (Bentsen) sagt, at den civile Proces er meget vigtigere end den criminelle. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem vilde udvilde denne sin Mening noget nærmere; thi jeg kan ikke forstaae, at den civile Proces skulde være af den Vigtighed som den criminelle. Hvad er det, man i Almindelighed afgjør under den civile Proces? Det er Statsborgernes Formuesforhold, der er den almindelige Gjenstand derfor. Og hvad er det derimod, der afgjøres under den criminelle Proces? Der afgjør man Statsborgernes Interesser i Forhold, der angaae deres Ære, Frihed og Liv. Det er disse Goder, der komme under Paafjendelse ved den criminelle Proces, og derfor kan jeg ikke forstaae, at den sidste skal være endog mindre vigtig end den første.

Der har flere Gange baade iforgaars og ogsaa idag været omtalt en ifjor afgiven Udvalgsbetænkning. Forsaavidt Exemplarer af denne Betænkning endnu have, skal jeg tillade mig at henstille til den ærede Formand, om disse Exemplarer ikke kunde omdeles i Thinget, for at samtlige Medlemmer kunde faae Leilighed til at gjøre sig bekendte dermed.

Rettelse i S. H. Sæpersens Foredrag

Sp. 816, Lin. 1 f. o.: „svare“ læs: „savn“